

AŤ NÁM TO LADÍ

ANEB KAŽDÝ JSME NÁSTROJEM V BOŽÍCH RUKOU

MYŠLENKA

Svatý Pavel říká, že jsme jako hudební nástroje. Každý hrajeme svou jedinečnou Boží melodií, kterou nikdo jiný nedokáže a nenahradí.

Abychom spolu mohli žít v klidu a pohodě doma nebo ve škole nebo v nějakém kroužku, musí se společně sladit třeba jako v orchestru jeden nástroj s druhým. Svato František to vyjádřil slovy: Učiň mě, Pane, nástrojem, ať zářím tvým pokojem.

PŘÍPRAVA

- Příběh z Duhy 1 (2023/2024), příp. jeho audionahrávka
- Varhaník nebo varhanice, příp. jiný hudebník je připravený na varhany nebo na svůj hudební nástroj zahrát tóny jako slavík, jako medvěd apod.
- Varianta: Děti, které hrají, budou hrát, nebo mají doma nějaký hudební nástroj, který se dá přinést, je mohou mít u sebe.

PÍSNĚ K ZAČÁTKU BOHOSLUŽBY

Já jsem tady a zpívám

(Já jsem tady a zpívám ...nám, s. 20)

POZDRAVENÍ

Všechny vás vítám. Jsem rád, že jste přišli. Máme připraveno vše, co budeme potřebovat k naší společné bohoslužbě. Máme tu i něco navíc.

Můžete se přeptat, jaké hudební nástroje děti přinesly, zjistit, kterých je nejvíc a ujistit ty, které žádný nemají, nebo nešel přinést, že náš hlas je taky hudební nástroj a dá se s ním zpívat. Můžeme se přeptat, jakou písničku, která by se dala zazpívat, mají rádi ti menší a kterou ti starší.

Jsem rád, že jsme se opět po prázdninách mohli setkat. A už od pohledu vidím a dalo by se to i slyšet, že každý z nás je úplně jedinečný a úplně jedinečně by znělo, kdyby nám i něco zahrál nebo zazpíval. Zkusíme to, ale ne jeden po druhém, zkusíme to společně a svým hlasem.

Budeme chválit Boha, za to, že tady můžeme být a něco se spolu v novém školním roce zase naučit a prožít.

Pokud je přítomná schola, můžeme ji představit, upozornit, na jaké hudební nástroje budou hrát a poděkovat, že nás přitom budou doprovázet.

Začněme tedy společnou bohoslužbu: Ve jménu...

KYRIE

Bůh nám daroval život. Svatý Pavel říká, že jsme jako hudební nástroje v Božích rukou a můžeme hrát a zpívat jedinečným způsobem Boží melodií. Melodii dobra, pravdy a krásy. Často ale neděláme to, co bychom mohli a měli. Hrajeme falešně. Překřikujeme se, hádáme, druhé ponižujeme a vidíme je jako méněcenné. Prosíme proto o odpuštění.

KYRIE ZPÍVANÉ

Kyrie eleison

(Hosana 1, 483)

Pane, smiluj se

(Koinonia 172)

Pane, náš Bože

(Hosana 2, 424)

MODLITBA

Dobrý Bože, vše, co jsi stvořil je dobré. Člověk je tvým obrazem. Máme žít ve vzájemné lásce a úctě s druhými a setkávat se v nich s tebou.

Za to ti děkujeme a o to tě také prosíme. Skrze Krista...

VÝBĚR ČTENÍ

1 Kor 14,7–12

Řím 12,9–17

ZPĚV PŘED EVANGELIEM

Effatha

(Koinonia 78)

Otevřme Písmo

(Koinonia 56)

EVANGELIUM

Mk 12,28–34

(Které přikázání je první ze všech?)

L 15,11–32

(Marnotratný syn)

MYŠLENKY K PROMLUVĚ

Vše, co je, nejen nějak vypadá, ale také to vydává svůj zvuk. Poslouchejte!

Můžeme zkusit zaklepat na lavici, ambon, svícen apod. Zvuky budou různé tiché a hlasité.

A máme tady taky různé hudební nástroje (*aktuálně je pojmenujeme a jeden vybereme, v ideálním případě varhany*).

Ty vydávají taky různé zvuky. Umí zaznít třeba jako ptáček nebo jako medvěd nebo jako...

Děti mohou říkat a varhaník/kytarista mohou zkusit podle toho improvizovat.

Dokonce i my vydáváme své zvuky.

Můžeme zatleskat, poklepat si na paže, břicho, hlavu a poslouchat... Který zvuk byl nejtišší? Který byl nejvíc slyšet?

Můžeme se ale i zpívat a zkusit naladit na nějaký tón s varhanami nebo s nástrojem na který se před chvílí hrálo.

Můžeme zazpívat jednoduchou melodii podle nástroje.

Slyšíte? Povedlo se to? A teď společně uslyšíme ještě něco. Pustím/ přečtu/ převyprávím vám jeden příběh. Tak dobře poslouvejte. S těmi tóny a zvuky to totiž není jenom tak.

Poslechneme si příběh z odkazu v Duze 1 (2023/2024) www.mojeduha.cz

Porozuměli jste příběhu? O čem byl? Znáte podobné situace i ze svého života?

Není nutné čekat na správné odpovědi. I položená otázka povzbudí myšlenky, o kterých nemusí být vždycky snadné hned mluvit.

Možná se stane něco podobného, když se teď vrátíme do školy nebo se budeme scházet v náboženství. Moc bych vám přál, abychom nezapomněli, že každý má svůj neopakovatelný tón a když na to budeme myslet, může nám to spolu hodně dobře ladit i přesto, že ty tóny budou velmi různé.

Každý jsme nástrojem v rukou Božích. A Pán Bůh není dirigent s taktovkou, který nás řídí, ale trpělivý posluchač, který s námi prožívá smutné i radostné tóny.

PŘÍMLUVY

Dobrý Bože, jako tvé děti k tobě přicházíme a společně prosíme:

- Za děti, které zůstávají nedocenené a jsou druhými podceňovány. Daruj jim kamarády a kamarádky, kteří je budou mít rádi.
- Za učitele, aby neměřili děti jen podle dosažených výkonů, ale viděli v každém z nich jedinečnou bytost stvořenou Bohem.
- Za rodiče dětí, které jdou poprvé do školy. Začíná pro ně nová etapa života, dej ať do ní vstoupí i jejich děti s důvěrou.
- Za děti, které začínají poslední školní rok. Bude to pro ně rok rozhodování, loučení a nového začátku. Pomáhej jim, aby vše dobře zvládly.
- Za všechny v rodinách, kteří mají starosti a zakoušejí těžké časy. Bud s námi a dodávej nám sílu.

Ty jsi Bůh, náš Tvůrce, který na nás nezapomíná. Proto prosíme skrze Krista, našeho Pána. Amen.

PŘÍPRAVA DARŮ

Děti mohou v průvodu přinést své hudební nástroje a položit je před oltář.

Teď chystáme stůl

(Já jsem tady a zpívám ...Bohu)

Učiň mě, Pane, nástrojem

(Kancionál 928)

SVATÝ A BERÁNKU BOŽÍ

Karmelské ordinárium

(Koinonia 172)

Hosana 1, 483

Hosana 2, 424

K PŘIJÍMÁNÍ

Boží Beránku

(Koinonia 6)

Právě teď je chválit Pána čas

(Koinonia 19)

Tobě patří chvála

(Koinonia 132)

ZÁVĚREČNÁ MODLITBA

Dobrý Bože, děkujeme ti, že jsi s námi jako Chléb a Víno. Nenecháváš nás samotné. Dáváš nám odvahu a posiluješ nás. Za to ti děkujeme skrze Krista našeho Pána. Amen.

POŽEHNÁNÍ

Bůh ať vám žehná a dá vám pocítit radost a své přátelství.

Bůh ať vás chrání a naplňuje svou láskou.

Bůh ať jde s vámi, provází vás a vede po svých cestách.

Požehnej vás všemohoucí Bůh Otec i Syn i Duch svatý. Amen.

PÍSNĚ NA ZÁVĚR

Mám ruce na tleskání

(Zpíváme si písničku 2, 17)

VARIANTY

Místo hudebních nástrojů:

Každé dítě si může předem doma nebo v hodině náboženství vystříhnout a vybarvit svou notu, kterou pak kolíčky pověsí, příp. jinak umístí na notovou osnovu nataženou z provázků (vzor noty v příloze). Nad společným výtvorem může být napsáno: UČIŇ MĚ, PANE, NÁSTROJEM, AŤ ZÁŘÍM TVÝM POKOJEM.

Kázání se dá rozšířit o zmínku o svatém Františkovi. Jeho obrázek najdete taky v příloze.

**AŤ SE VÁM BĚHEM ŠKOLNÍHO ROKU
PODARÍ OBJEVIT A ZAHRÁT SPOLEČNĚ
I SÓLO SPOUSTU BOŽÍCH MELODIÍ.**

Přímluvy

Dobrý Bože, jako tvé děti k tobě přicházíme a společně prosíme:

- Za děti, které zůstávají nedocenené a jsou druhými podceňovány. Daruj jim kamarády a kamarádky, kteří je budou mít rádi.
- Za učitele, aby neměřili děti jen podle dosažených výkonů, ale viděli v každém z nich jedinečnou bytost stvořenou Bohem.
- Za rodiče dětí, které jdou poprvé do školy. Začíná pro ně nová etapa života, dej ať do ní vstoupí i jejich děti s důvěrou.
- Za děti, které začínají poslední školní rok. Bude to pro ně rok rozhodování, loučení a nového začátku. Pomáhej jim, aby vše dobře zvládly.
- Za všechny v rodinách, kteří mají starosti a zakoušejí těžké časy. Buď s námi a dodávej nám sílu.

Ty jsi Bůh, náš Tvůrce, který na nás nezapomíná. Proto prosíme skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Ať nám to ladí

Irena Kintrová

„Simsala bim skříp huí ťuky ťuk pims bink a vrzy vrzl!“ Toto je tajemná věta, kterou když třikrát rychle za sebou řeknete, přenesete vás do nočního divadla, odkud právě odešli lidé, ale... ano! To jsou ony! V orchestřišti* zůstaly hudební nástroje! Budou tu odpočívat, než je zítra odpoledne hráči probudí ke zkoušce na večerní představení. Myslíte, že spí? Ale kdepak! Dnes večer se zde konal veliký koncert. Každý z nich musel odehrát pořádný kus not a teď si plní zážitků povídají. Slyšíte to taky?

Teď. Paní flétna se právě zeptala sousedky pikoly, jestli si všimla jejího čistého a přesného dvojčárkového dé. A pikola se přidala, jestli prý všichni slyšeli její delikátní* sólo v druhé koncertní větě. Nato housle zašveholí, jestli je opravdu nutné takhle mluvit o pěti notách z celého koncertu, když ony odedřely většinu času smyčcem, až z toho mají popraskané žíně*. Pak se do toho vložily další nástroje. Někdo se pikoly zastával, že bez jejího pikantního* písání by to nebylo ono, jiný zase brumlal, že se zbytečně dělá z komára velbloud. Violoncello se rozhodlo, že ačkoli je také strunný nástroj, s houslemi držet basu nebude a řeklo, že i když je pikola malá, není třeba ji ještě ponížovat.

Trubka si protáhla klapky a houkla: „Já se vám divím, že se tak rozčilujete, zítra je další koncert, měly byste raději trénovat, ať neuděláte ostudu!“ Panečku, to mělo váhu. Takový kus plechu, když se plnou parou ozve, slyší ho všichni až na chodbě. A skutečně všichni chvíli zmlkli, aby si přebrali trubkové moudro a ne jeden z nich si v duchu rychle zalistoval svou partituru*.

Ze zamýšlení je vytrhl buben, který třikrát důrazně udeřil paličkou do svého mohutného břicha a pak ještě přivolal činely, které se srazily a břinkly o sebe tak mocně, že být v tu chvíli někdo poblíž, vypadnou mu zuby a už je nenalepí zpátky. Triangl se tak lekl, že připojil za dozvuk činelů ještě tři nepravidelné údery, jako by mu vynechávalo srdce. To bylo něco! Velký buben se doširoka rozkročil a zaburácel: „Tak dost! Mně tady nikdo nebude poučovat, co mám dělat. Kdo vám udává rytmus? He? Kdo vás žene kupředu či nabádá k tichému přehrávání? He? Od toho jsem tu já!“

Smiřlivá harfa se jako vždycky pokusila urovnat situaci a všemi strunami zašveholila: „To vám, ale vážený pane – rytmický nástroji – nikdo neupírá, pan trubka jako zástupce žestové sekce*, zdá se, ehm.“ Odkáslala si: „Chtěl jsem vyjádřit, abych tak řekla, hlavní cíl našeho konání, kterým je – stručně řečeno – precizně interpretovat* a následně predikovat* žádoucí interakci* s publikem, že?“ Bohužel nikdo z přítomných jejímu šveholení nerozuměl. Spíš si připadali ještě hloupější než předtím, když na ně spustil buben.

„Pfrrrr, písk,“ odfoukl si pobouřeně klarinet.

„Paní kolegyně, vy jste tomu zase dala! Vůbec nechápeme, co jste chtěla říct, ale já... ehm... rád bych shrnul, o co v našem sporu jde. Vypadá to, že si každý z nás myslí, že jeho úloha je při koncertování ta nejdůležitější!“ Lesní roh pokýval nátrubkem*, kytara krkem a tympány si přitukly na souhlas. „No, a to je pak těžké se domluvit. Mám nápad! Zkusme se teď v tichu

pět minut zamyslet nad tím, kdeže jest pravda. Bez koho se naše koncertní umění neobejde? Kdo je tedy mezi námi ten hlavní?”

Všichni opět zmlkli, jen zepředu se z dirigentského pultíku ozval posměšný chichot: „Vy jste všichni fakt pitomí, že vám to hned nedošlo. Copak jste si nevšimli, kdo vás posílá do hry? Kdo vám ukazuje, kdy máte nastoupit, kdy skončit a jak rychle svoje noty odehrát? Jsem to samozřejmě a jedině já!”

„No počkej, počkej,” vzalo si slovo naleštěné koncertní křídlo: „...kdyby tě, hůlko, nedržel pan dirigent, tak si ani nemávneš. Ani teď neumíš sama vyskočit a postavit se nám, takže se neposmívej! Nehledě k tomu, že kdyby pan hudební skladatel nenapsal noty, dirigent i ty jste bez práce!” Klavír domluvil, klapl víkem a od pultíku už se nikdo nesmál.

Jenže, co teď? Kdo má ten hlavní úkol?

Možná je to někdo, kdo toho zahraje nejvíc? Nebo ten, kdo má pronikavý hlas a v pravou chvíli okoření celou skladbu svým sólem? Ten, kdo udává rytmus? Kdo má největší rozsah*? Kdo zní nejsilněji? Kdo má největší tělo? Nejdelsí struny? Největší výdrž?

Bylo ticho, ve kterém byste slyšeli spadnout špendlík. A pak se ozvalo několik tónů jako by pod stropem cvrlikal skřivánek. Vzápětí se k němu přidaly další hlasy — jako když se prameny spojí do proudu. Ozvalo se šumění lesa i burácení hromu, ostrost slunečního paprsku i hromobití a ničivá vichřice. Bylo to jemné

jako pavoučí síť a pak najednou mocné jako dunění rozbouřeného moře. Byly to varhany. Zněly jako tisíce bubnů, klavírů, rohů nebo fagotů a pak zahrály jemně jako harfa, flétny nebo hoboje. Bylo to krásné a velice silné. Všichni vydechli překvapením. Ano. To je ono! Varhany jsou hlavní!

První vypísl hoboje: „Už jsem na to přišel, vážení, je to jednoduché, varhany to jsou!” Ano, ano, souhlasily tympány, tuba i celesta. Přitakávalo cembalo, saxofon a kytara.

S nadšením se přidaly i všechny ostatní nástroje a s očekáváním se seběhly u varhan, které byly už zase zticha. Pak se z hloubi varhanních měchů ozvalo: „Přátelé, děkujeme vám za ocenění, ale mýlíte se.” Nástroje se po sobě udiveně podívaly. Tak proč varhany tak najednou spustily, když nechtěly slyšet, že jsou nejdůležitější? Měchy sípavě nabraly vzduch a vysvětlily: „Chtěly jsme vám tou hrou ukázat, že hlavní je, že jsme tady všichni společně, ať už hrajeme často nebo málokdy, silně nebo tence, podle not nebo z hlavy. Každý má svůj part* a je v něm na správném místě. Klavír nemůže zaskakovat za tympány a tuba nenahradí housle. Jedině dohromady dokážeme vytvořit něco tak krásného, jako je hudba. A teď vám přejeme dobrou noc!” Měch vyfoukl zbytek vzduchu a víc už se dnes nedozvíme.

Ale jedno je jisté. Každý máme své místo a hrajeme svou melodii, kterou nikdo jiný nedokáže a nenahradí.